

Martin Marušák

Sprievodca pripojením na fakultnú sieť FHPV PU

Prešov 2000

Úvod

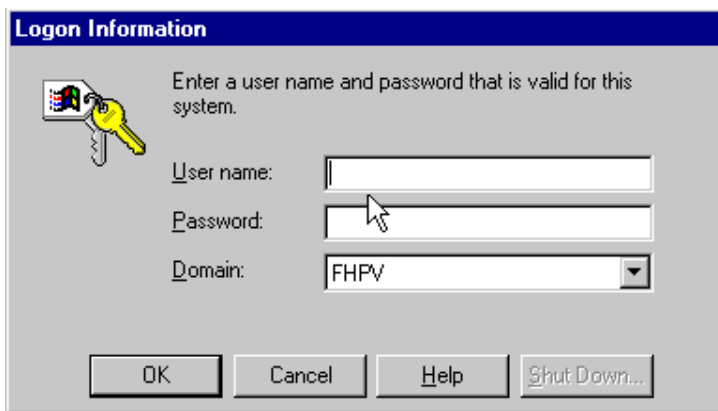
Centrum výpočtovej techniky Fakulty humanitných a prírodných vied PU s cieľom zvýšiť prístupnosť študentov a zamestnancov FHPV PU k výpočtovej technike zriadilo fakultnú sieť FHPV PU, ktorú tvoria prepojené počítače v učebniach č. 174, 284 a miestnosti 166A. Perspektívne sa uvažuje o pripojení ďalších počítačov do fakultnej siete.

Centrum výpočtovej techniky FHPV PU tak pokračuje v približovaní výpočtovej techniky a možností, ktoré ponúka, ako aj v zvyšovaní kvality ponúkaných služieb.

Ing.Miroslav Ganaj, vedúci CVT FHPV PU

Prihlásenie sa do fakultnej siete **FHPV** je dovolené iba zamestnancom a študentom Fakulty humanitných a prírodných vied PU prostredníctvom mena a hesla zriadenom na CVT FHPV PU.

Prihlásenie prebieha v okne *Logon information*:

Upozornenie: Je dôležité mať vždy kolónku *Domain* prepnutú do polohy **FHPV** !

Po prihlásení sa prebehne niekoľko potrebných prihlasovacích programov a zobrazí sa uvítacie okno s dôležitými správami pre používateľov. Po jeho potvrdení klávesom *Enter* ste prihlásení a zobrazí sa štandardné prostredie s čiernym pozadím a logom *CVT FHPV PU*.

Pripojenie do fakultnej siete **FHPV** zabezpečuje rovnaké pracovné prostredie so základnou sadou programov, z ktoréhokoľvek počítača siete **FHPV**. Umožňuje Vám týmto nebyť viazaný na jeden počítač, na ktorom máte svoju elektronickú poštu a iné dáta, ale používať ľubovoľný počítač siete **FHPV**.

Základná sada programov zahŕňa:

- **Microsoft Office** – balík programov na prácu s textom, tabuľkami, prezentáciami, obrázkami,
- **Internet Explorer** – prezeráč WWW stránok,
- **Outlook Express** – poštový program,
- **WinZip** – program na archiváciu a kompresiu dát,
- **Adobe Acrobat** – program umožňujúci prezerat' PDF súbory,
- **Putty** – program na šifrované pripojenie sa typu telnet,
- **Windows Commander** – program na prácu s diskom a disketami,
- **WS FTP** – FTP klient,
- **mIRC** - program na komunikáciu IRC.

Základom pre rovnaké pracovné prostredie sú **Profil** a **Domovský adresár H:**.

Profil

V pravom dolnom rohu obrazovky (pri ukazovateli času) sa nachádza ikonka *Profile space*.

Určuje veľkosť Vášho profilu.

Prekročenie indikuje ikonka zmenou svojho tvaru na biely krížik v červenom poli.

Málo miesta signalizuje výkričník v žltom trojuholníku.

Pri jeho prekročení Vám systém neumožní odhlásiť sa. V takom prípade budete musieť niektoré súbory z *Profilu* zmazať. (pozri aj kapitolu Problémy pri odhlasovaní)

Domovský adresár H:

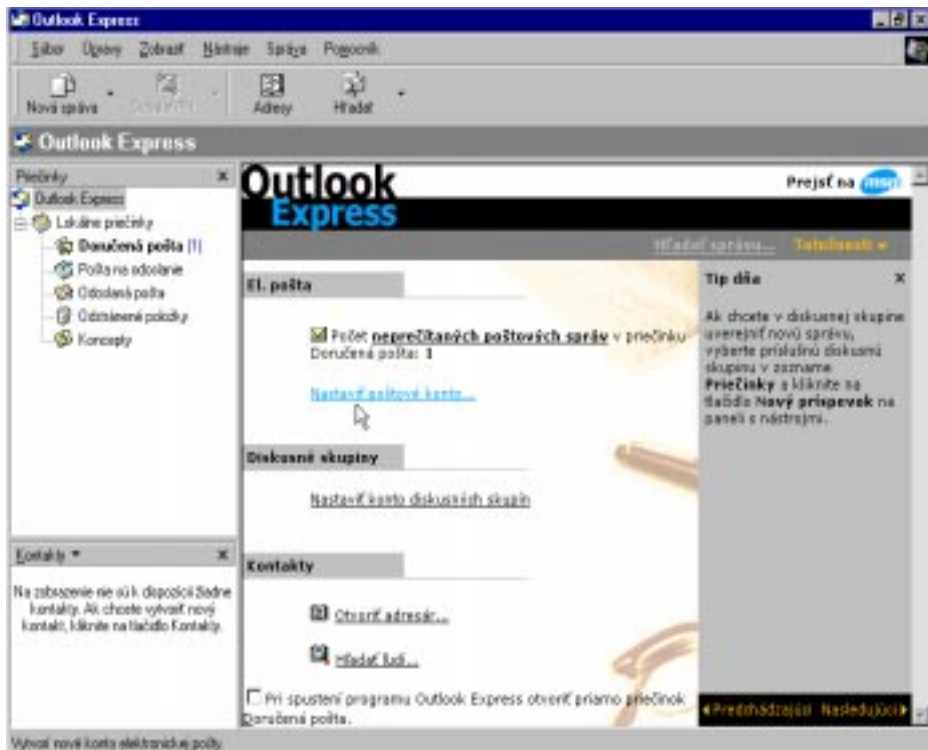
Váš domovský adresár je disk **H:**. Jeho veľkosť je obmedzená kvótou. Veľkosť voľného miesta zistíte pri stlačení ikony *My computer* v stĺpci *Total Size* a *Free Space* (celková veľkosť a veľkosť voľného miesta).

Prvé prihlásenie sa

Pri prvom prihlásení sa je potrebné vykonať niekoľko krokov.

Nastavenie poštového klienta Outlook Express

Spustíte program Outlook Express. Kliknite na text *Nastaviť poštové konto...* Spustí sa *Sprievodca pripojením na Internet*, ktorý si postupne vyžiada jednotlivé údaje.

1) Vaše meno

Do kolónky *Zobrazované meno* napíšte Vaše meno a priezvisko. Kliknite tlačidlo *Ďalej*. Diakritiku nepoužívajte.

2) Adresa elektronickej pošty.

Zaškrtnite políčko *Už mám adresu el. pošty, ktorú chcem používať* a napíšte Vašu emailovú adresu. Tu máte na výber. Buď budete používať elektronickú adresu na serveri saris, takže do prázdnej kolónky napíšete adresu napr. kovac@unipo.sk, alebo budete používať elektronickú adresu, ktorá bola automaticky zriadená na fakulte, a potom si zapíšete adresu napr. kovac@fhpv.unipo.sk. Kliknite tlačidlo *Ďalej*.

3) Názvy poštových servrov:

a) ak ste si vybrali univerzitnú elektronickú adresu unipo.sk:

*Server prichádzajúcej pošty je **IMAP** server.*

*Server prichádzajúcej pošty: **saris.unipo.sk***

*Server pre odchádzajúcu poštu: **saris.unipo.sk***

b) ak ste si vybrali fakultnú elektronickú adresu fhpv.unipo.sk:

*Server prichádzajúcej pošty je **IMAP** server.*

*Server prichádzajúcej pošty: **imap.fhpv.unipo.sk***

*Server pre odchádzajúcu poštu: **smtp.fhpv.unipo.sk***

Kliknite tlačidlo *Ďalej*.

4) Internetová pošta – prihlásenie

Zrušte zaškrtnuté políčko *Zapamätať si heslo*. V žiadnom prípade neodporúčame nechávať si počítačom pamätať heslo. V takom prípade môže byť Vaša schránka ľahko zneužitá. Kliknite tlačidlo *Ďalej*.

5) Gratulujeme

Kliknite tlačidlo *Dokončiť*.

Na nasledujúce okno *Chcete prevziať priečinky z poštového servra, ktorý ste pridali?* odpovedzte *No* - pred vytvorením zoznamu priečinkov je potrebné urobiť ešte zopár potrebných úkonov.

V programe Outlook Express si vyberte *Nástroje/Možnosti*. Prepnite sa na kartu *Odosielanie*. Overte, že kolónka *Odpovedať na správy vo formáte*, v ktorom boli poslané nie je zaškrtnuté a v kolónke *Formát odosielanej pošty* je zaškrtnutý *Obyčajný text*. (Formát HTML nie je ešte štandardom, preto pri jeho nastavení sú problémy s čítaním pošty inými poštovými programami.) Stlačte tlačidlo *OK*.

Vyberte *Nástroje/Kontá*. Vyberte zadaný server prichádzajúcej pošty a stlačte vpravo tlačidlo *Vlastnosti*. Vyberte si kartu *IMAP*. Do kolónky *Cesta hlavného priečinka* vpište **Mail** a zrušte zaškrtnutie políčka *Kontrolovať nové správy vo všetkých priečinkoch*. Do kolónky *Cesta priečinka Odoslaná pošta* napíšte **sent**. Stlačte tlačidlo *OK* a potom tlačidlo *Zavrieť*.

Zobrazí sa okno: *Vykonalí ste zmeny v jednom alebo viacerých kontách, ktoré môžu ovplyvniť zoznam priečinkov. Chcete obnoviť zoznam priečinkov?* Odpovedzte *Yes*.

Aby sa priečinky (foldre) zobrazovali v okne *Priečinky* vyberte *Nástroje/Priečinky IMAP*. V okne *Zobrazenie alebo skrytie priečinkov IMAP* vyberte tie priečinky, ktoré chcete zobraziť a stlačte tlačidlo *Zobraziť*. Po zobrazení všetkých potrebných priečinkov stlačte tlačidlo *OK* a v okne *Prihlásenie* sa prihláste.

Týmto je poštový program Outlook Express nastavený na prijímanie a odosielanie pošty.

Nastavenie bezpečného spojenia (SSL) pre Outlook Express

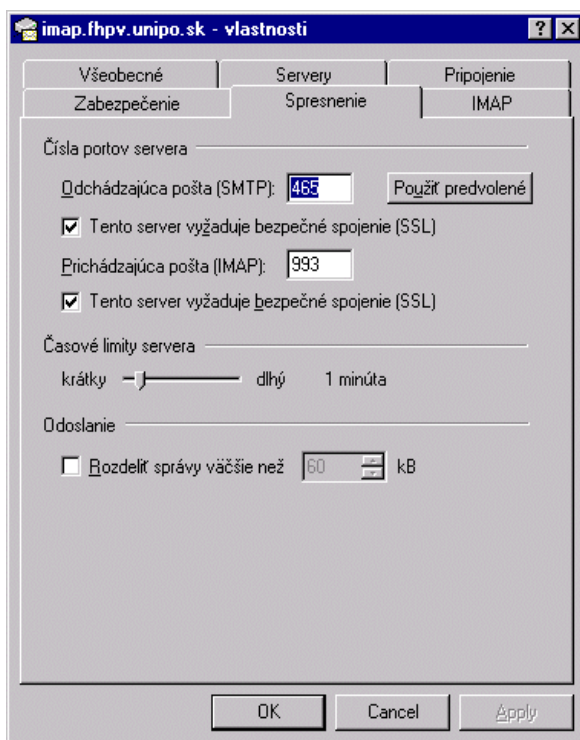
Čo je bezpečné spojenie SSL? Pri bežnej komunikácii počítača s mailovým serverom sú všetky údaje prenášané nešifrovane. Ktokoľvek s lepšími vedomosťami o zapojení siete a s príslušným programom, ktorých je na internete množstvo, je schopný odchytiť vašu komunikáciu a zistiť vaše heslo, prečítať vašu poštu, či poslať, pozmeniť vami prenášanú poštu, a to všetko bez toho, aby ste o tom vedeli. Bezpečné spojenie SSL šifruje komunikáciu počítača a servera bezpečnostným kľúčom, čím sa stáva nemožné zistiť obsah prenášaných dát.

Vo fakultnej sieti **FHPV** je možné nastaviť bezpečné spojenie SSL pre mailový server fakulty **imap.fhpy.unipo.sk** a **smtp.fhpy.unipo.sk**.

V programe Outlook Express vyberte *Nástroje/Kontá*. Vyberte server prichádzajúcej pošty **imap.fhpy.unipo.sk** a stlačte vpravo tlačidlo *Vlastnosti*. Vyberte si kartu *Spresnenie*.

Zaškrtnite kolónku *Tento server vyžaduje bezpečné spojenie SSL* ako pri *Odchádzajúca pošta (SMTP)*, tak aj pri *Prichádzajúca pošta (IMAP)*. Pri *Prichádzajúcej pošte (IMAP)* sa číslo 143 automaticky zmení na číslo 993. Pri *Odchádzajúcej pošte (SMTP)* je potrebné číslo 25 zmeniť ručne na 465. Stlačte tlačidlo *OK* a v okne *Internetové kontá* tlačidlo *Zavrieť*. Pri otázke *Výkonali ste zmeny v jednom alebo viacerých kontách, ktoré môžu ovplyvniť zoznam priečinkov. Chcete obnoviť zoznam priečinkov?* odpovedzte *No*.

Tým je Outlook Express nastavený na bezpečné spojenie SSL.

Nastavenie Windows Commandera na český jazyk

Pri prvom spustení Windows Commandera sa otvorí okno *Configuration*. Prepnete sa na kartu *Language* a v tabuľke *Change the language* vyberte jazyk *Český*. Potvrďte kliknutím na *OK*.

Inštalácia klienta mIRC

Klient Mirc umožňuje pripojiť sa do siete IRC (Internet Relay Chat) a tak diskutovať s ľuďmi z celého sveta o rôznych problémoch.

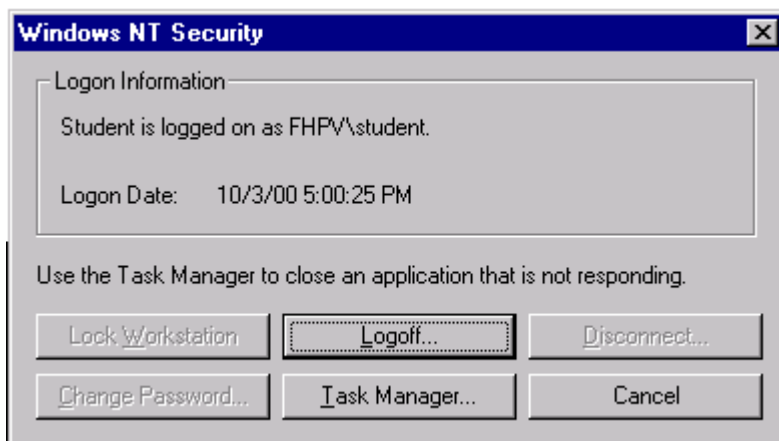
Inštaláciu začnite kliknutím na ikonu *Instalacia mIRC*. Po prekopírovaní príslušných súborov sa spustí program Mirc. Úvítacie okno *About mIRC* zavrite kliknutím na **X** v jeho pravom hornom rohu. V okne *mIRC Options* vyplňte *Full Name* (svoje celé meno), *E-Mail Address* (svoju emailovú adresu) a *Nickname* (prezývku, meno, pod ktorým budete v sieti IRC vystupovať). Stlačte tlačidlo *OK*. Program mIRC ukončte stlačením *File/Exit*. Tým je inštalácia ukončená. Na pracovnej ploche sa vám zjavila nová ikona *mIRC*.

Uloženie zmien, odhlásenie sa

Po vykonaní všetkých zmien je potrebné uložiť ich na server. Tým sa zabezpečí, že pri ďalšom prihlásení budú všetky zmeny aktuálne. Uloženie uskutočnite odhlásením sa. Odhlásenie môže prebiehať rôznymi spôsobmi v závislosti od počítača, na ktorom pracujete.

Uvedieme tri rôzne spôsoby:

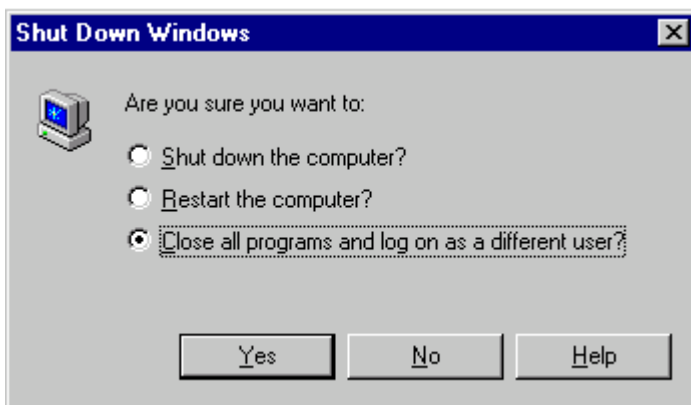
1) Na klávesnici stlačte súčasne *Ctrl, Alt, Del*. Otvorí sa nové okno *Windows NT Security*. V ňom kliknete na tlačidlo *Logoff*.

V okne *Logoff Windows NT* potvrdte svoju voľbu stlačením *OK*.

2) Kliknite na tlačidlo *Start* v ľavom dolnom rohu obrazovky a z menu vyberte *Logoff*. V okne *Logoff Windows NT* potvrdte svoju voľbu stlačením *OK*.

3) Kliknite na tlačidlo *Start* v ľavom dolnom rohu obrazovky a z menu vyberte *Shut Down*.

Vyberte voľbu *Close all programs and logon as a different user?* a potvrdte stlačením *Yes*. V okne *Logoff Windows NT* potvrdte svoju voľbu stlačením *OK*.

V prípade, že sa nachádzate za NT Workstation (teda na odhlásenie sa je možné použiť možnosť 3) a odchádzate posledný od počítača vyberte možnosť *Shutdown the computer?*. Počkajte, kým sa nezjaví okno *Neviem ešte aký názov*. Až potom vypnite počítač.

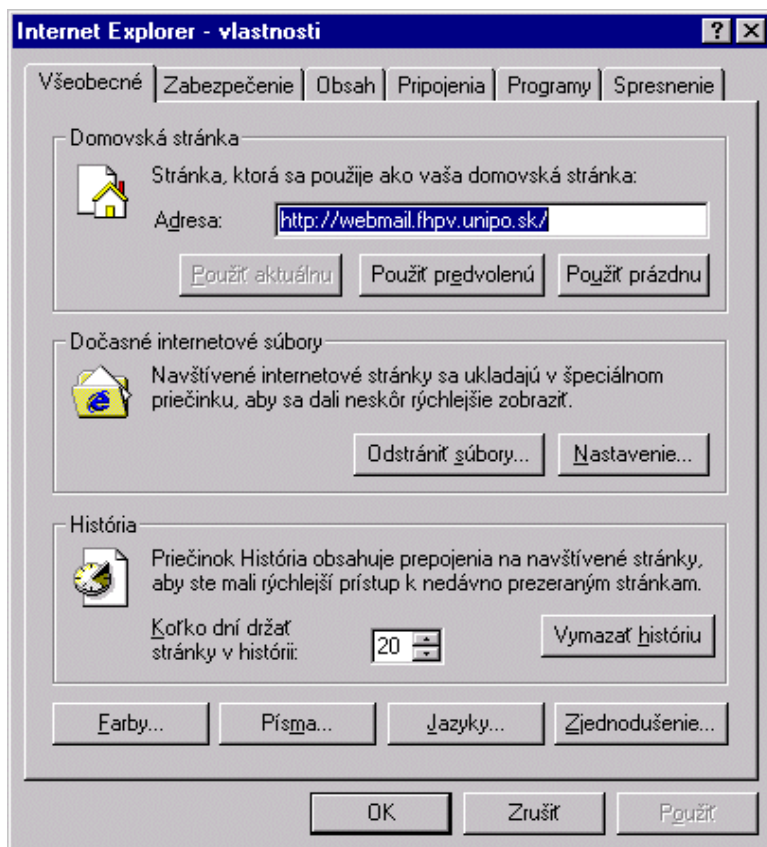
Odporúčame pri každej zmene nastavenia Windows uložiť nastavenie na server odhlásením sa. Prácu začínajte až po uložení a opätovnom prihlásení sa.

Problémy pri odhlasovaní sa

Pri odhlasovaní, sa môžu vyskytnúť problémy s preplneným *Profilom*. V tomto prípade sa na obrazovke zjaví okno informujúce o nemožnosti odhlásiť sa. Je potrebné niektoré súbory z *Profilu* zmazať.

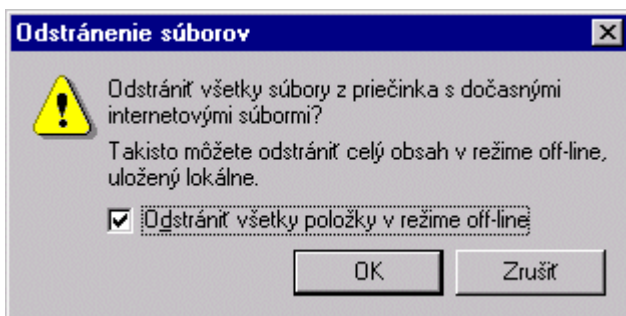
Najviac miesta z *Profilu* zaberá Internet Explorer a Outlook Express. Internet Explorer by mal byť nastavený tak, aby automaticky pri svojom vypnutí mazal nepotrebné súbory. Všetky dočasné súbory však možno zmazať aj ručne.

1) Stlačte pravé tlačidlo myši nad ikonou Internet Exploreru a z menu vyberte *Properties*. Otvorí sa nové okno:

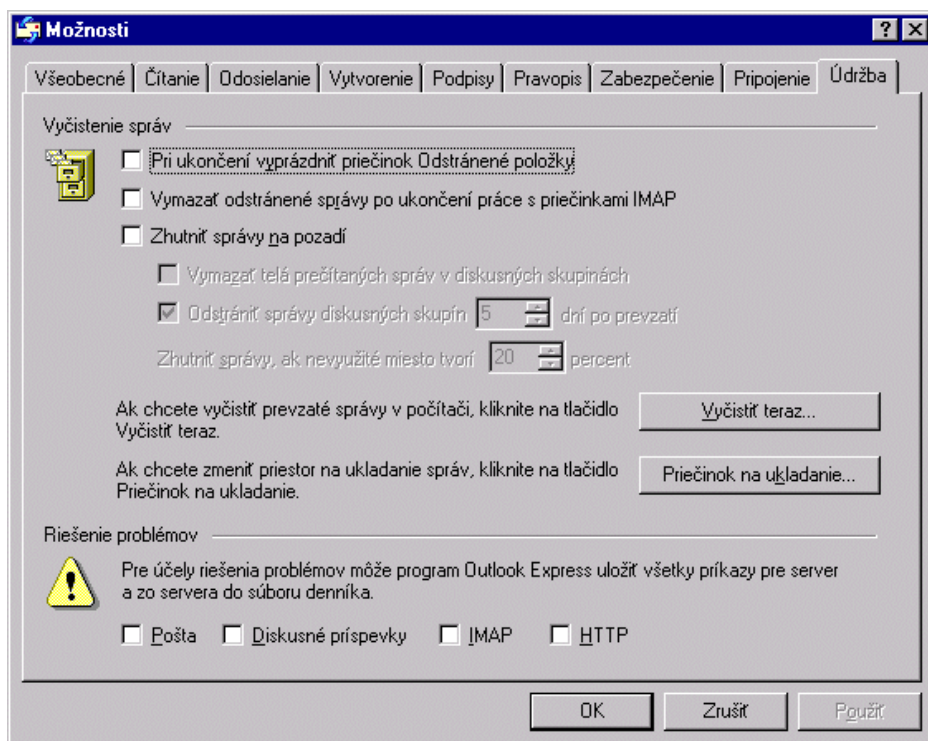
Stlačte tlačidlo *Odstrániť súbory...*

V okne *Odstránenie súborov* zaškrtnite kolónku *Odstrániť všetky položky v režime off-line* a potvrdte stlačením tlačidla *OK*.

Všetko potvrdte stlačením tlačidla *OK*.

2) V programe Outlook Express vyberte *Nástroje/Možnosti*. Vyberte kartu *Údržba* a stlačte tlačidlo *Vyčistiť teraz....*

Nové okno *Vyčistenie lokálneho súboru* vás informuje o *Celkovej veľkosti súborov, Nevyužitom mieste*. Následne, podľa vlastného uváženia, stlačte niektoré z tlačidiel *Zhutniť, Odstrániť správy, Odstrániť* tak, aby *Celková veľkosť súborov* vám umožňovala odhlásiť sa.

Stlačte tlačidlo *Zavrieť* a potom tlačidlo *OK*.

Pokúste sa odhlásiť znovu.

Záver

Realizácia pripojenia fakultnej siete **FHPV** je prvým pokusom zabezpečiť flexibilitu a mobilitu pri používaní počítačovej siete vo Windows na univerzite. Je realizovaná na báze programového vybavenia firmy Microsoft. Na začiatku prevádzky sa vyskytnú chyby, ktoré bude treba odstrániť. Za chyby spôsobené programovým vybavením od firmy Microsoft ručiť nemôžeme. Všetky ostatné chyby oznámte na pracovisku **CVT FHPV PU**, aby mohli byť odstránené.